

Tid Måndagen den 3 december 2018
Kl. 13.00 – 15.00

Plats Gamla Biblioteket, Tekniska Nämndhuset

Justerat

Stefan Mattsson

Dolores Back

Närvarande

Ledamöter:

Stefan Mattsson (SRF), ordföranden
Dolores Back (HSO/NHR), vice ordföranden
Amir Amirrazi (DHR)
Britt-Marie Karlsson (HSO-FEB)
Jesper Kihlberg (HSO/ÅSS)
Eva Söderbärj (HSO/FUB)

Tjänstemän:

Rådets sekreterare Julia Steen
Föredragande Charlotte Magnusson, fastighetskontoret
Föredragande Michael Norman och Evin Saleh,
miljöförvaltningen
Elin Mårtensson, fastighetskontoret

§ 1

Val av justerare

Beslut

Rådet utser vice ordföranden Dolores Back att tillsammans med ordföranden Stefan Mattsson justera dagens protokoll.

§ 2

Dagordningen fastställs

Dagordningen godkänns.

§ 3**Föregående protokoll**

Protokoll nr 7/2018 från funktionshinderrådet vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden från den 12 november 2018.

Minnesanteckningar från rådets möte med fastighetsnämnden den 16 oktober 2018.

Minnesanteckningar från rådets möte med miljö- och hälsoskyddsnämnden den 20 november 2018.

Beslut

Rådet godkänner protokoll nr 7/2018, minnesanteckningar från rådets möte fastighetsnämnden samt minnesanteckningar från rådets möte med miljö- och hälsoskyddsnämnden som läggs till handlingarna.

§ 4**Inkomna skrivelser och protokoll**

Inga inkomna skrivelser eller protokoll har inkommit inför dagens sammanträde.

§ 5**Inkomna remisser**

Inga remisser av intresse för rådet har inkommit inför dagens sammanträde.

§ 6**Ärenden tagna på delegation**

Inga ärenden är tagna på delegation inför dagens sammanträde.

§ 7

Miljö och hälsoskyddsnämnden

Dagordningen till miljö – och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 11 december 2018 är ej utsänd till rådet.

Beslut

Rådet beslutar att bordlägga ärendet.

§ 8

Liljevalchs konsthall, om- och tillbyggnad

Charlotte Magnusson från fastighetskontoret berättar om till- och ombyggnaden av Liljevalchs konsthall. För konstverk är det essentiellt att det är rätt klimat i byggnaden. Att skapa rätt klimat är en av anledningarna till tillbyggnaden av konsthallen.

Utställningshallar finns på översta plan såväl som på källarplan under mark. I byggnaden finns många halvtrappor och därav kommer en hiss installeras som kan ta besökare till samtliga våningsplan. Ingången finns på sidan av byggnaden, där man kommer direkt in till receptionen. I anslutning till receptionen finns hissen samt toaletter. Det kommer även finnas en gång till restaurangen Blå porten.

Väggar och golv är av betong. I utställningshallarna finns det behov av kontrastmarkering som påvisar skillnaden mellan golv och vägg. Charlotte berättar att projektets tillgänglighetskonsult ansvarar för detta. I utställningshallen på översta våningen kommer det att finnas glasfönster i taket som ger mycket ljusinsläpp. Därutöver kommer det att finnas konferensrum och affär. Även där är både golv och tak utav betong. I konferensrummet planerar man att hänga en tygduk i taket.

Rådet frågar om det kommer att finnas fasta taktila ledstråk samt vilka åtgärder som kommer att vidtas gällande akustiken?

Charlotte svarar att hon tar med sig frågorna och

återkommer.

Nybyggnaden kommer att byggas ihop med Blå porten. Rådet kommenterar att hissen i Blå porten tidigare har varit i dåligt skick och inte har fungerat, och frågar om hissen nu fungerar?

Charlotte svarar att hissen är renoverad och är fungerande. Rådet frågar om det är en brandsäker hiss (klassad för utrymning)?

Charlotte svarar att hon får återkomma om svar på det men att hissen borde vara klassad för utrymning.

Vidare frågar rådet om det är tekniskt möjligt med fler hissar? Det är många som åker hiss, personer med barnvagn, rullator m.fl. Charlotte tar med sig frågan till arkitekten och återkommer med svar.

Parkering/angöring

Rådet frågar hur det ser ut med angöring?

Charlotte svarar att vid entrén kommer det finns plats för taxibilar att släppa av och hämta upp passagerare. Det kommer även att finnas en handikappsparkering. Vidare finns två vanliga parkeringsplatser utanför Liljevalchs gamla byggnad.

Rådet understryker att det hade varit bra om det funnits fler parkeringsplatser, i alla fall två stycken handikapparkeringsplatser. Charlotte svarar att det inte finns fler parkeringsplatser då man har använt marken att bygga på. Det finns än så länge Gröna Lunds parkeringsplatser som man kan använda.

Rådets kommentarer

Rådet tackar för en intressant föredragning.

Rådet önskar att skicka med följande synpunkter.

Det är väldigt viktigt att tänka på att samtliga hissar är klassade för utrymning så att även personer i rullstol kan ta sig ut om det börjar brinna.

Rådet lyfter även att fler parkeringsplatser och hissar hade

varit önskvärt.

Två andra viktiga aspekter som rådet önskar att skicka med är ledstråk och akustiken. Rådet lyfter att det är viktigt med ledstråk, speciellt taktila ledstråk som är placerade i mitten av rummet, inte för nära dörrar eller väggar. Rådet anser att kontoret bör fundera på att sätta in hörslingor i konferenslokalerna och att tänka på andra åtgärder kring akustiken med tanke på att det är endast betonggolv och tak.

§ 9

Fartygs inverkan på luftföroreningshalterna

Michael Norman som jobbar på SLB-analys (Stockholms Luft- och Bulleranalys) och Evin Saleh som är miljö- och hälsoskyddsinspektör på miljöförvaltningen berättar om sjöfartens inverkan på luftföroreningshalterna. Michael arbetar med att kontrollera luftkvaliteten och Evin arbetar med tillsyn över hamnarna i Stockholm.

Sjöfartens påverkan på luftkvaliteten är låg, till skillnad från trafiken och andra källor som påverkar mer till höga halter. Det största utsläppet från sjöfarten är vid hamnarna. Det utsläpp som kommer från fartygens skorsten sprider sig i luften vilket gör att det blir utspätt när det kommer ner. Till skillnad från utsläppen från bilar (fordon).

Miljö kvalitetsnormen är det juridiska styrmedel som används och det lagkrav som man arbetar emot. Sjöfarten är alltid under miljö kvalitetsnormen. Mindre än 5 % av exponeringen av luftföroreningar i Stockholm kommer från sjöfarten. Höga halter luftförorening kan uppkomma från fartyg men det är under kortare perioder och påverkar få människor.

Det har blivit striktare regler för fartygsbränsle och det är lågsvavligt fartygsbränsle som ska användas. Detta har resulterat i att fartyg skiftar bränsle innan de närmar sig hamn. Det är transportsstyrelsen som kontrollerar detta då

de är tillsmyndighet och Stockholm stad har endast rådighet i kajar/hamnar.

Stockholm stad anser att alla fartyg som ligger i hamn ska använda land-el. Reguljära fartyg har el-anslutning men tyvärr finns ingen gemensam EU-standard för el. Stockholms hamnar ger bidrag för att fler fartyg ska bygga om för el-laddning och kunna använda land-el när fartyget angjort hamn. En annan åtgärd för att minska påverkan från sjöfarten i Stockholm är reducerad hamnavgift för ”rena” fartyg och fartyg med LNG-drift.

Stockholm stad har som mål att uppnå fossilbränslefri sjöfart år 2040 och fossilbränslefria hamnar till år 2025.

Med tanke på att fartygens utsläpp sker under kortare perioder så är fartygens påverkan under miljökvalitetsnormen. Därav är det svårt att komma åt luftkvaliteten med dagens lagstiftning och då handlar det snarare om olägenhet. Vite kan föreläggas såväl som förbud.

Rådets kommentarer

Rådet tackar för en intressant föreläsning.

Rådet berättar att frågan om fartygens påverkan på luftkvaliteten kom upp efter att en rådsmedlems hälsa blivit negativt påverkan av utsläppen från fartyg som låg i hamn. Rådet tycker att det är bra att påverkan från fartyg ligger under miljökvalitetsnormen. Rådet lyfter att det dock finns andra saker som påverkar såsom koppar- och tenn baserad färg som används som bottenfärg på båtar.

Rådet föreslås sammanträde följande tider under 2019:

4 februari
11 mars
8 april
13 maj
10 juni
16 september
14 oktober
4 november
9 december

Sammanträdena hålls kl. 13.00 – 15.00 i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4.

Rådet kommer även att träffa miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens presidier på våren och hela nämnderna på hösten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fastställt datum för höstens möte med rådet till den 19 november 2019. Fastighetsnämnden har fastställt datum för höstens möte med rådet till den 29 oktober 2019.

Av tradition möter rådet fastighetskontorets representanter i november för att diskutera aktiviteter i kontorets förslag till verksamhetsplan. Datum fastställs senare.

Beslut

Rådet godkänner förslaget till sammanträdestiderna för år 2019.

§ 11

Bevakningslistan

Rådet går igenom bevakningslistan tillsammans med Elin Mårtensson från fastighetskontoret. Bevakningslistan uppdateras.

§ 12

Rådsgemensam bevakningslista

Beslut

Rådet beslutar att bordlägga ärendet.

§ 13

Övriga frågor

Inga övriga frågor tas upp under dagens sammanträde.

Vid protokollet

Julia Steen